

Střípky z minulosti aneb Wiesnerova továrna (Technolen) 1946 - 1960

„V březnu t. r. (1946, pozn. aut.) podal továrník Frant. Wiesner z Chrudimě¹ žádost o pozemek, který sousedil s polem... ku stavbě továrny ...“ Touto zmínkou počíná se psát historie podniku Technolen.

Tehdejší bojanovský MNV stavbu fabriky podpořil. Neodradila ho ani skutečnost, že se směna pozemků ponese v duchu akce Kulový blesk. Výsledek? Pozemek u řeky, jenž obec díky pouhopouhé čtyřsměně získala do svého vlastnictví, byl panu továrníkovi darován zdarma. Hned v květnu bylo započato se stavbou tovární budovy. Wiesnerův podnik se měl specializovat na nerezové zboží – konkrétně holicí čepelky či lamely pro textilní průmysl.

První vedoucí se stala paní Albína Beranová. Brzy se k ní připojily čtyři dělnice. Až do června 1947, kdy se výroba rozjela v budově továrny, pracovaly tyto ženy v domě své vedoucí. V srpnu téhož roku evidoval podnik 30 zaměstnanců. Vzápětí byla fabrika znárodněna.

V revolučním roce 1948 byl původní název Chromstav přeměněn na Spojené ocelárny, národní podnik s ústředím v Kladně. Zároveň se začalo se stavbou druhé haly na výrobu holicích čepelků. V rozšiřování závodu se pokračovalo i v dalších letech. Například v roce 1949 zde byla zřízena tiskárna na obaly čepelků.

Stav osazenstva ustavičně stoupal. „Za účelem stálého zařizování továrny nastává nový a nový příliv lidí, kteří podle potřeby továrny přicházejí a odcházejí. Někteří se dočasně ubytují, jiní jsou továrním nákladním autem dopravováni denně z Chrudimě do Bojanova a po skončení práce zpět. K trvalejšímu pobytu

neusadil se zde dosud nikdo.“ O pár let později bylo vše jinak. „Bytové poměry jsou ... špatné. Zaměstnanci musí být umísťováni v bytech občanů, než budou pro ně vystaveny bytové jednotky.“

Mezi zaměstnanci převažovaly ženy. „... pracují od šesti do dvou hodin v čisté, prostorné a teplé továrně, za svůj výdělek mohou si opatřit vydatné přesnídávky a ve 2 hodiny odcházejí domů, kde se mohou věnovat své domácí práci a odpočinku.“

Roku 1951 byla dosavadní výroba zrušena. Nově se v Bojanově vyráběly punčochy. Továrna se totiž stala pobočkou národního podniku Eva v Chrudimi. Punčochy se však v bojanovské fabrice

¹ Syn zakladatele chrudimské Transporty.

prakticky neohrály. S koncem roku došlo k dalšímu kotrmelci. Konečně! V naší obci mezi kopci se začaly vyrábět hadice a „firma“ získala svůj současný název: Technolen.

Změna výroby neproběhla hladce, „protože žádný ze zaměstnanců nebyl obeznámen s prací v textilu a vzhledem k nedostatku bytů nebylo možno ani technické kádry převést z jiných závodů. Přesto docíloval závod velmi dobrých výsledků.“ Do konce roku se produkce bojanovského Technolenu zaběhla natolik, že se zaměstnanci umístili v soutěži o Rudý prapor OV KSC na 1. místě. Při předávání zmíněného praporce proběhla závodní oslava. O program se mimo jiné postarala místní škola – děti zde přednesly své vlastní básničky, které zaslaly do Soutěže dětské tvořivosti. Inu, kdo nesoutěžil, jako by nebyl.

Psal se rok 1955 a Bojanovem zněla stále stejná písnička: Byty nejsou! „Velké potíže činí závodu stále větší a větší nedostatek bytů pro zaměstnance. V plánu bytové výstavby pomýšlí závod na postavení několika bytových jednotek. Stavební místo se nachází za budovou Osmileté střední školy, pod kopcem Skalkou, kde se lidově říká odedávna ‚Na stezkách.‘“ O rok později paní kronikářka Svobodová konstatovala, že byla konečně zahájena výstavba jednoposchodového domu o čtyřech samostatných bytových jednotkách. „I když to není mnoho, bude tím pomozeno z nejhroší bytové tísně.“

„V tomto roce (1958) došlo k přestavbě celého výrobního zařízení v tkalcovně.“ Továrna obdržela nové kruhové hadicové stavy, a to z Kovostavu Hnátnice. Dle slov kronikářky dosáhla výroba oproti dosavadním plochým stavům trojnásobné kapacity. Sžít se s novými stroji pomáhali místním pracovníkům zkušenější tkadleny a mistři z Tesly Orava. V důsledku modernizace výroby se nejen počet zaměstnanců Technolenu téměř zdvojnásobil, ale také byla zahájena stavba nového skladu. Podnik získal kromě nových posil i titul závodu vzorné jakosti.

1960: „Pro značnou výkonnost nových strojů nedostává se odbytu hadic, a proto závod v letošním roce přijal ze závodu Hlinsko výrobu poštovních pytlů a ze závodu Svitavy výrobu pekařských hadic, včetně strojů. V závodě se zpracovává len, konopí, hedvábí, bavlna, syntetická vlákna, sklo a juta. V tomto roce byla v Bojanově organisována celopodniková soutěž požárních družstev, ve které se bojanovští umístili na prvních místech.“

Tímto se s Technolenem a jeho zajímavou historií na čas rozloučíme...

Pěkný čas adventní a v novém roce mnoho zdraví i úspěchů přeje

LENKA SIMONOVÁ